

مدیر کل

جلال‌الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
ویومیه (جل المبین)
(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نایب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دبیر اداره آشیخ یحیی کاشانی
غیر از روزهای جمعه همه روزه
طبع و توزیع میشود

یومیه

رَبِّ الْمَلِئِینَ

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالانه

طهران ۴۰ قران
سایر بلاد داخله ۴۵ قران
روسیه و قفقاز ۱۰ منات
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک
(قیمت يك نسخه)
در طهران یکصد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است
قیمت اعلان سطره
دو قران است

(روزنامه یومیه ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه)
(بالمضا قبول و درانتشارش اداره آزاداست ومطلقا مسترد نمی شود)

دوشنبه ۲۹ ذی الحجه ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱۷ بهمنماه جلالی ۸۲۹ و ۳ فوریه ۱۹۰۸ میلادی

(سیاسی — ایران و عثمانی)

جریده فریده ارشاد منطبعه بادکو به مقاله از خبر
نکار مخصوص خود مقیم اسلامبول در شماره (۱۳۰)
مورخه ۲۷ ذیقعدہ درج کرده که خلاصه مضمون آنرا
ترجمه نموده ذیلا مینگاریم
از مدتی باینطرف عبارت منحوسه (مسئله شرقیه)
مطرح مذاکره سیاسيون اروپا گردیده روح اینست
مقصود اصلی دول فرنگ از اینستکه شرقیه این بود که نقاط
(روم ایلی) در میان مللی که در قرون سابقه صاحب دولت
و استقلال بودند تقسیم شود و ملل مزبور بنقام حیات
و استقلال نائل شوند انگاه هر یک از دول معظمه اروپا
بوسیله یکی از ملل مذکور بلیتیک خویش را در قسمه روم
ایلی بحری و منبسط نماید این بود که در طی جریان این
نقشه چندین دولت کوچک در روم ایلی تشکیل یافتند پس
از این به (مقدونیا) دست اندازی نمودند دولت عثمانیه هر
اینخصوص هر چه مقاومت بخرج داد با قدرت اتفاق دول
مبارزت نتوانستند بحکم طبیعه مجبور بقبول نمودن وساطت
فرنگ گردید اروپا باین نیت و وظیفه پولیس را در
مقدونیا بحیطة اختیار خویش آوردند سپس اداره
مالیه مقدونیا را تحت مراقبه و نظارت گرفتند پس
از آن میخواهند ادارات محاکمه عدلیه انجام را قبضه
نمایند حالا از تفصیلات اینمطلب صرف نظر نموده به بینیم
جریان این اوضاع چه تأثیری بر حال دربار عثمانی و
مخصوصاً چه اثری بشخص سلطان بخشید؟ این مسئله
و اگر درست فکر نمایم تصدیق خواهیم کرد که حمله
عثمانی بر نقاط سرحدی ایران شراره ایست که از شعله های
بلیتیک دول اروپ در مقدونیا برخاسته و حدود ایران را

فرا گرفته است رجال باسیاست عثمانی چون بر خیالات
دول واقف شدند و فهمیدند که حیات و بقای دولت عثمانی
در قطعه اروپا دچار تهلسکه بزرگی است لازم دانستند که
موقع آسیائی خود را تقویه نموده توسعه بدهند این بود
در هنگامیکه دول اروپا تحصیل مقاصد فوق را در (روم
این) از دولت عثمانی خواستگار بودند سلطان عثمانی هم
مطالبی که از برای استحکام حدود (اناطولی) در نظر
داشت به دول معظمه پیش نموده چندین دفعه معاونه خواست
بزرگترین مانعی که سد سیدی در جلو مقاصد و آمال
مکنونه ترکیا کشیده از اقدامات او جلوگیری میکرد دولت روس
بود پس از آنکه جنگ اقصای شرق صدای مهیب درس
رایبک سکوت و آرامی طبیعی مبدل نمود دولت عثمانی از
آن هیبه و سطوت اولیه روس مطمئن گردیده در پرده
همان تکلیف و بطور شدت بحکومه روسیا پیش نموده
تا آنجا که مقضی المرام گردید و از آنطرف چون نفوذ و
اقتدار موقتی عثمانی در آسیا انگلیسان را در مقابل روس
بلیتیک با صرفه شناخته میشد لهذا حکومت عثمانی موافقت
دولت انگلیس را نیز برای مقاصد خود جلب و تحصیل
نمود حتی در دو ماه قبل روزنامه طیمس در طی مقاله که
در مقابل اعتراضات و تنقیدات جرائد اروپا در ماده عثمانی
نکاشته بود صریحاً اینطور نوشت:

(اقدامات عثمانی در حدود شرق اناتولی نتیجه اتفاق
انگلیس و عثمانی است)
بالاخره کم کم منازعه سرحدی بشروع شد و در این
هنگام قتل (کامل بیک) والی وان در باطوم
بیکرته و سیله انجام مقاصد عثمانی گردید زیرا که سکوت
سلطان عثمانی در باب قتل کامل بیک مشروط شد بر اینکه

چرا اوضاع هرج و مرج و حشبه و ولایات عثمانی تمام غیرتمندان انملکه را راضی بمرک نموده؟ اگر عثمانیان صاحب ادوا کات مال اندیشه بودندی چگونه بعد از چندین میدان جنگ و مقابله با ایرانیان که روی فتح و ظفر ندیدند و در کمال اقتضاح شکست خورند باز در اینوقع اظهار حیات میکنند و این انقلابات جزئیة ایران را که هیچ دولتی را حق مداخلت نمیدهد اسباب موفقیت خود تصور مینمایند اگر ترکیان از مشاعر سیاسی عاری نبودند باین خیالات و اهتمامات دول مسیحی که برانقراض دولة و ملة اسلام کمر بسته اند عوض آنکه از اتحاد دول اسلامی استفاده نمایند و بر اقتدار اسلام و اسلامیان بیفزاید چگونه باین تجاوزات و حشبه نقرت و اتزجار کل اسلام را برای خود جلب مینماید؟ باری عقیده سیاسیون ایران بر اینست که این تعدیات بجای عثمانین در این هنگام مبنی بر خیالات پلٹیکی نبوده فقط از قید بی اعتدالیها و تجاوزات دول مجاوره فرانسه است که در مقابل ملة مشروطه خواه فرانسه میدان نزاع و مخالفة آراسته بحمایة خیالات مستبدانه قرال فرانسه برخوردارند و بالاخره باقوت ملیة اهالی غیور فرانسه مقاومت نمودند شکست فاحش خوردند (امضا: —)

خلاصه مذاکرات دار الشوری شنبه ۲۷ ذیحجه
راپورتی از کمیون مایه قرائت شد که از طرف وزارت امور خارجه تصویب شده است که یککنفر نمایندہ از طرف دولة ایران بایکنفر معاون بکنفرانس اتحادیه شرکت تلگرافی که امسال در پایتخت دولة پرتقال تشکیل میشود و دولة ایران هم در این کنفرانس شرکت دارد بر حسب دعوت رسمی باید برود و مخارج ذهاب و ایاب و مدت توقفا هم بهزار و سیصد تومان بازدید و تصویب نمودند و فایده این مطلب هم زیاد و مهم است از قبیل تسهیل مخبرات و تحصیل طریقه جدید و ترتیب سهولة محاسبات و غیرها و این مخارج را وزارت مایه هم تصویب کردند اشخاص برای انتظار (شاهزاده اسدالله میرزا) (ومیر و نس) را معین نمودند

گفته شد که اساساً این مطلب صحیح است و مجلس هم تصویب میکند ولی رفتن اسدالله میرزا برخلاف قانون است قرار شد که در کمیونی مذاکره کرده اشخاص معین شوند اظهار شد که از طرف وزارت امور خارجه و مایه بنا بدرخواست میرزا احمد خان که در این خصوص لایحه نوشته بودند تصویب شد که اداره تقیش برای تنظیم و ترتیب عمل تذکره دایر شود و مخارج آرابسی و پنج هزار تومان باز دید نمودند که دولة بدهد یا اینکه باو مقاطعه داده از تذکره خارجه ثلث بردارد و از تذکره داخله تومانی دو هزار بعضی گفتند این صحیح نیست که مقاطعه داده بشود

دولة روسیه بحركات عثمانی در حدود ایران مداخله نمایند حتی در (۲ نوایر ۱۹۰۷) در موقبعی که صدر اعظم عثمانی برای ضی یاره امور واجمه بخانواده کامل بیک بمجنور سلطانی رفته بود عین این عسارت را شخص سلطان به صدر اعظم تصریح نمود که (کامل بیک در باطوم شهید نشد بلکه در حدود ایران شهید گردید) — دولة عثمانی کویا در باب ایران قرار دادی مخفیانه بادولتین روس و انگلیس دارد که بموجب آن قرار داد بعد از ورود قشون عثمانی لشکر روس نیز از حدرد شمال شرقی ایران وارد خواهند شد و بموجب آن خیالات مکنونه باتفاق انگلیسین بیک هیئت مخصوصی نیز فرستاده شده است وظیفه این هیئت اینست که در خصوص حرکات و اقداماتی که در حدود غربی لازم خواهد بود تعالیمات مخصوصه بهامیر افغانستان بدهند پس آنچه معلوم میشود مقصود عثمانی از این منازعه سرحدی جبران ضایعات روم این است در آن طولی واز برای این مقصود احوال سیاسیة نیز (خین مساعدت نمود)

(مترجم گوید)

عجب است از صاحب مقاله که حرکات متعدیانه عثمانی را در اینوقع پلٹیک نام نهاده و این تجاوزات غیر مشروع را که بدون هیچ گونه حتی و بهانه برخلاف حقوق و قواعد ملل دنیا اختیار کرده مقتضیات سیاست شمرده و این بی اعتدالیهای فاحش را که در حال و استقبال برای عثمانی مورت صد هزار خسارت مادی و معنوی خواهد بود جبران ضایعات روم این قرار داده و با قرآن سیاسیة استدلال کرده ضمناً خاطر نشان میکند که دولة عثمانی هم دیپلمات دارد رویه پلٹیک میداند اقتدار سیاست بخرج میدهد وام توسعه ملک می شناسد !!! عجب ادعائی کرده غریب مطالب تازه کشف نموده !!! اگر حکومت مستبد عثمانی قدرت و قوت میداشت رویه پلٹیک و سیاست می شناخت پس چرا به این روز سیاه نشسته چرا قبرس و کرد را از دست داد چرا قارس و باطوم و اردهان را تسلیم اجانب کرد مصر و اسکندریه کجا رفت عقبه و پورت سعید چه شد روم ایلی چگونه مجزا گردید؟! باین سیاست و اقتدار چرا تمام حیات عثمانی در فشار نفوذ و تسلط آنان قریب بنما و اضمحلال شده؟ چرا در برابر تحکمت صربستان و بلغارستان در کمال حین و واهمه سر تسلیم خم کرده قدرت نفس کشیدن ندارد چرا در مقام شورشیان بمن عرض ابتذال نمود چرا از اغتشاشات ارضروم دست و پای خود را کم کرده؟ چرا الان سواحل و بنادر بحر ابيض متوسط نزدیک است از دست برود چرا ممالک (سوریا) و (جبل الدروز) در شرف تسلیم است؟

قران
قران
منات
فرانک

است

✽

خیالات

عثمانی

متند که

ن بود

(رم)

نی هم

در نظر

نفاست

و آمال

لروس

روس

عثمانی از

ر برده

نموده

نفوذ و

روس

موافقة

تحصیل

مقاله که

عثمانی

اتفاق

در این

باطوم

سکوت

براینکه

باول شرط

بسر رحیم خان که این همه تاخت و تاراج و قتل نفوس کرد چه مجازات دید بجهانشاه خان وقوام شیرازی چه مجازاتی داده شد حکیم علی الاطلاق ولکم فی القصاص حیات فرموده — بمختصر مسامحه از فرمان خداوندی که در قصاص و مجازات نمودیم مبتلای هزاران قتل نفوس شدیم اگر بیک نفر از این اشقیاء در اول وقت مجازات داده بودند کسی دیگر اقدام و جسارت باینهمه قتل نفوس محترمه نمی نمودند اگر بشیخ فضل الله زمانی که در زاویه مقدسه شاه عبدالعظیم عم آنهمه فسادات را کرد مجازات داده شده بود دو باره جرأت این همه مفسده و شورش تازه را در طهران نمی نمود و بی شرمانه اینهمه تلکرافات مفسدانه بولایات نمی کرد و مرد مرا امر بانحراف از جاده مستقیم مشروطه نمی کرد پس عدم مجازات باعث این همه خرابی مملکت و قتل نفوس و اضرار ممتد از منع تأسیسات خیریه از قبیل شرکت ها و بانک من و غیره شد و منشأ این فساد و قتل نفوس و نهب و غارت و سلب امنیت و از عدم مجازات فهمیدیم بر عموم ممالک ایران است که در اجراء همان شرط که عبارت از مجازات اشرار مفسدین طهران باشد مجد و جدأ از امنای دولت و ملت مطالبه و درخواست نمائیم که در ملاء عام باین اشخاص مجازات سخت داده شود تا رفع خرابیهای سابق و اعاده اطمینان برای تأسیس شرکتهای نافع و بانک من بشود و جدأ در خواست نمائیم که هر قدر ممکن باشد زودتر اجراء شود والا همان آس است همان کاسه بلکه زیادتر از این هارا منتظر باشیم (امضا مدیر مکتب نوبر ترقی درخوی)

اخبارات کرمانشاه راجع بسرحد

خبری که دیشب از سرحدات رسید چند کاغذیکی از زمین الممالک کار پرداز بغداد که داود خان سردار مظفر حاکم کلهر نوشته اطلاع حرکت عساکر عثمانی را داده و کاغذی که والی پشت کوه صارم السلطنه به کار پرداز بغداد نوشته با جواب پهلوی داودخان فرستاده بود يك کاغذ هم مال والی بغداد که در جواب کاغذسخت او تهدیدانه نوشته بود همه را بتوسط امین الممالک پیشکار کلهر خدمت ظهیر المملک که حاکم است فعلا فرستاده بود در مجلس عقب کردیم که فکری کنید گفت که تکلیف من این است همه این کاغذات را برای وزیر داخله بفرستم تا تکلیف معین کنید البته وزیر داخله هم مراتب را بمجلس مقدس رسانده که تا زود است فکری کنند مثل مسئله ارومیه نشود و خود داود خان سردار مظفر یکخروار سرب یکخروار باروت خواسته که فشنگ بر کند از بدبختی ما اهالی ایران خسته اند که سرب و

بعضی تصدیق بر صحت کردند بعضی گفتند این تصویب که از وزارت امور خارجه شده با تصویب وزارت مالیه با هم تنافی دارد معلوم است که از مجلس مشاوره و زرا نکذشته بعد از مذاکرات قرار شد که دو باره وزیر امور خارجه این مطلب را با ادله و برهان لایحه کرده بمجلس بفرستد و مجلس بکمیون مالیه فرستاده انجا با ادله و براهین بیاید بمجلس تا مذاکره شود

اظهار شد که لایحه مصصام الممالک دادند در خصوص خالصه خسار که شش ساله اجاره میکنند بشرط اینکه حکومت و ایالات آنها با او باشد و سالی هزار خروار اضافه بر عمل کرد سابق میدهد گفته شد که تصویب این مسئله با وزیر مالیه است لزوم بمذاکره در مجلس نیست بعضی گفتند نمیشود که حکومت را شش ساله باوداد زیرا که هرگاه ظلمی کرد و رعایا تشکی نمودند عزل او باعث برهم خوردن اجاره میشود مطلب بی نتیجه ماند (مجلس ختم شد)

(مکتوب از خوی)

در جریده انجمن تبریز خیر اتفاق و اتحاد دولت و ماله که بموجب تلکراف دار الشوری اشاعه شده و درج بود رسیده اسباب تشفی و رفع هیجان مردم گردید و در ضمن چند شرط شده بود که هر یکی از آنها دارای منافع کثیره بود یکی از آن شرایط که اهمیت زیاد تر است تنبیه و مجازات اشرار و مفسدین که در ایذاء اقداماتشان مجازات سخت شده تا عبرت سایرین گردد در واقع این شرط خیلی خوب و نافع ترین شرایط مرقومه است بشرط اینکه باین عهد وفا نموده و در ملاء عام مجازات علنی شود

تا بحال همین عدم مجازات است که مشروطه ما را همچین مختل نموده است یاد دارم پار سال در ابتدای مشروطیه در روز نامه انجمن تبریز اعلان و اشاعت شد که ماشین ریسمان تالی از فرنکستان آورده در تبریز دایر نمایند که همه قسم ریسمان برای جلوار و جیت و فاسونیه و ماهوت و غیره و غیره می رسد و قیمت بلیط اشتراک را پنج تومان قرار گذاشته بودند

بمجرد دیدن اعلان سراغ دارم که جمعی از اهالی خوی با نهایت شوق و شغف خیال شرکترا داشتند که کم کم منسوجات وطن معمول و از احتیاج اجانب خلاص شده ثروت مملکت که بمنزله روح مملکت است در وطن خودمان بماند و مؤسسين این شرکت از تجار معتبر و اعیان بانثروت تبریز از قبیل قاسمخان والی و غیره که ضامن وجه شرکت هم بودند

این شرکت سرنگرفت چرا بجهت اینکه امنیت سلب شد چرا بجهت اینکه مجازات در کار نشد پس بر کشیم

باروت را برایش بفرستند رئیس کمرک جواب نداده انجمنها مهلت دو روزه خواسته اگر جواز ندهد مجازات خواهند داد رئیس کمرک را کاغذی هم از صمصام الممالک و شهاب الممالک شریانی رسید که یوسف پاشا با چند تاپور عسکر و چند عراده توپ وارد خاقلین شد و محمود پاشای جاف رئیس ایل جاف ایرانی را که سنی است خواستند بخاقلین کویا محمود پاشا سر تسلیم بیرون نیاورده باینکه سنی است جواب داده که من با ابا و اجداد منم پرورده دولت ایران هستم از انطرف هم صارم السلطنه والی پشت کوه ببرداده که چند تاپور عسکر و چند عراده توپ بپندلیج و بادرائی سرحد لرستان وارد شده چون بین والی و نظرعلی خان فتح السلطان لرستانی نزاعی بوده از این خبر و این واقعه کاغذی مینویسد به نظرعلی خان فتح السلطان که اگر چه ما باهم دشمن و طرف هستیم ولی امروز روز اتفاق و اتحاد است نه روز تفاق و عناد باید بین اطمینان بدهی که من از طرف تو آسوده باشم دست اندازی بین نکنی تا تمام عساکر عثمانی را هدف بکوله کنم نظر علی خان فتح السلطان هم جواب نوشته که عین مکتوبات آنها دیده شد که من مسلمان و شیعه هستم تو هم شیعه امروز باید دست بدست هم دیگر بدهیم دشمن را از میان برداریم بعد حرفی که داریم خودمان موقع دارد الحق و الانصاف میتوان گفت که این ملة غیور ایران مستحق همه گونه مراحم خدائی و ترفی هستند موقوف به همراهی و اجازه دولت و ملة است

راپورت قزوین

اهمیت برقراری انجمن تجار در شهر و قصبه برهر عاقل متمدن روشن است و صاحبان حس منکر نتوانند شد بدبختانه این نکته در نظر اغلب از آقایان تجار مملکت پوشیده است در این شهر مدتها بود منتظر حرکتی از سلسله محترم تجار بودیم که ریشانی تفاق را بدل با اجتماع و اتقان نمایند تا اینکه همه جناب حاجی میرزا محمد ادیب التجار و آقا میرزا محمدعلی و کیل اداره جبل‌المتین جمعه پنجم در خانه جناب آصف التجار مجلس مذاکره فراهم شد و عموم تجار حضور داشتند و حاجی ادیب التجار قریب یکساعت نطق کافی مشتمل بر تذکار فواید انجمن و تشویق با اتحاد و اخوت و رفع تفاق نمودند بحمدالله مؤثر شد و انجمن بامبارکی و میمنه منعقد گردید عهدنامه نکاشتند و توکید بحلف و یمین نمودند که تخلف نکنند و قرازمیان خود با کثرت ارا را انتخاب کردند که اعضاء رای باشند هفته دو روز انجمن منعقد خواهد شد مسلک اتحاد است ضمناً در خیالات طالبه ترویج مال التجاره وطن و خلاص نمودن نوع از ذلته امتعه خارجه هستند چون اداره شریفه خاصاً در ترقیات طبقه محترم که کلید سعادت ملة هستند شایق و بی اختیارند

لازم بود خاطر مبارک را خوشوقت نمایم
 ❦ اسامی اعضاء رئیس انجمن تجار ❦
 حاج سید ابوالقاسم — حاج ادیب التجار —
 آصف التجار — حاج محمد مهدی اردکانی — حاج محمد
 حسن شامرودی — حسن آقای امینی — حاج موسی
 قزوینی — حاج محمد حسن قزوینی — حاج میرزا حسین
 (جبل‌المتین)

از اقدامات وطن پرستانه و اهتمامات مردانه ادیب
 التجار مجاهد در همراهی نوع و خدمت ملة نهایت امتننا را
 داریم خاصه از این جوش وطن پرستانه که با مجاهدین
 غیور بطهران آمده و خود را در سلك جان نزن حریه
 و فدائیان ملة قرار داده کوی مسافه و پیشبر را بودند
 و نیز از آقا میرزا محمدعلی و کیل اداره هفتگی و یومیه
 جبل‌المتین که سالهای سال است بمعارف مملکت و طریق
 آزادی ملة بنهایت درستی و صداقه خدمت مینمایند کمال
 امتننا را داریم خداوند اینگونه وجود های کافی وطن خواره
 را همواره تازید نموده و امثالشان را زیاد فرماید

واقعه غریب

روز شنبه ۲۷ محقق الدوله که یکی از وکلای
 دارالشوری است پس از برگشتن از مجلس مربوط به خود
 و در اطاق خلوت لورلور را بدهان خود گذاشته یکی یا
 دو مرتبه آتش میدهد باعث بر این حرکت هنوز معلوم
 نیست که چه بوده تا شب امروز حیات داشته ولی خبر صحیح
 از حاله ایشان هنوز با اداره نرسیده

اعلان

خدمه برادران وطنی اعلام میشود یک کیف کاغذ
 که جوف آن اسناد و نوشته جات بوده هر کس پیدا کرده
 بیاورد در انجمن بی اسرائیلی ها بدهد یک تومان حق
 الزمه باو داده میشود

اعلان

فقط برای ترویج صنایع داخله و رفع احتیاج از
 خارجه یکی از وطن خواهان دوست عدد کلاه کرکشی
 برای نمونه وارد نموده اول بازار بالای منازعه شاهنشاهی
 درب دکان میرزا علی اصغر ساعة فروش بقیمة مناسب
 بفروش میرسد طالبین بمحل مزبور رجوع فرمایند

اعلان

یک دستگاه کالسه نیم کرک اعلی جنب تیجه حاجب
 الدوله در حجره کودرز مهران موجود بتصدیق خبره
 بفروش میرسد هر کس از آقایان طالب باشند بمحل مزبور
 رجوع فرمایند

(حسن الحسینی الکاشانی)